

KURSPLAN

Fritidshemmets pedagogiska grunder, 15 högskolepoäng

Introduction to School-Age Educare, 15 credits

Kurskod:	LFPK15	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2024-10-30	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Reviderad av:	2024-11-15	Ämnesgrupp:	UV1
Gäller fr.o.m.:	Våren 2025	Fördjupning:	G1F
Version:	2		

Innehåll

Kursen innehåller två delkurser om vardera 7,5 hp:

Delkurs 1: Fritidspedagogik I: Yrket och uppdraget, 7,5 hp

Delkurs 2: Fritidspedagogik II: Praktiska och estetiska lärprocesser, 7,5 hp

Delkurs 1: Fritidspedagogik I: Yrket och uppdraget, 7,5 hp

School Age Educare I: The profession and the mission, 7,5 credits

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- redogöra för lärarens uppdrag och fritidshemmets mål, då, nu och i framtiden
- förklara betydelsen av samverkan mellan olika aktörer runt eleven
- beskriva den fria tidens lärande och meningsskapande
- redogöra för fritidshemsverksamheter i och utanför Sverige
- definiera fritidshemmets didaktik
- lekens existentiella och kunskapande betydelse
- visa kunskap om kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande matematikinläring, samt grundläggande läs- och skrivinläring

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- reflektera didaktiskt över förutsättningar för lärande och meningsskapande
- visa kännedom om kvantitativa forskningsmetoder
- använda det svenska språket i tal och skrift för professionella och akademiska syften utifrån normer för struktur och språkbehandling

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- kritiskt reflektera över elevers möjligheter för lärande och meningsskapande utifrån olika förutsättningar och uppväxtvillkor

- problematisera elevers inflytande och delaktighet

Innehåll

- Läraruppdraget i fritidshemmet
- Undervisningens innehåll
- Fritidshemmets didaktik
- Läsa och tolka styrdokument
- Fritidshemmets historik
- Barns uppväxtvillkor
- Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering
- Drama som pedagogisk metod
- Retorik
- Nationell och internationell utblick på fritidshemsverksamhet
- Samverkan med vårdnadshavare och aktörer inom och utanför skola och fritidshem
- Inflytande och delaktighet
- Lekens betydelse
- Tematiskt, grupporienterat och multimodalt arbetssätt
- Villkor och möjligheter för elevers matematiklärande
- Grundläggande läs- och skrivinläring
- Kvantitativ metod

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp. Tentamen/laboration kan innebära digital examination, i form av Inspera och/eller Canvas-quiz.

Examination

Delkursen examineras genom:

Gruppredovisning 1, 1 hp, U/G

Gruppredovisning 2, 1 hp, U/G

Individuell laboration 1 (inträdesbiljett seminarium), 1 hp, U/G/VG

Seminarium, 0,5 hp, U/G

Individuell skriftlig inlämningsuppgift, 1 hp U/G/VG

Individuell laboration 2, 0,5 hp, U/G

Individuell skriftlig tentamen, 2,5 hp, U/G/VG

Delkurs 2: Fritidspedagogik II: Praktiska och estetiska lärprocesser, 7,5 hp

School Age Educare II: Practical and aesthetic learning processes, 7,5 credits

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- beskriva teorier om praktiska och estetiska lärprocesser
- redogöra för olika typer av praktiska och estetiska uttryckssätt
- visa kunskap om kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande läs- och skrivinläring

- förklara hur barnlitteratur kan användas i den fritidspedagogiska undervisningen
- redogöra för berättandets möjligheter

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- använda sig av och reflektera kring praktiska och estetiska lärprocesser och uttrycksätt i relation till fritidshemmets praktik och elevers meningsskapande
- använda det svenska språket i tal och skrift för professionella och akademiska syften utifrån normer för struktur och språkbehandling

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- kritiskt reflektera över och värdera elevers möjligheter att använda praktiska och estetiska uttrycksätt utifrån olika förutsättningar och uppväxtvillkor

Innehåll

- Teorier som ligger till grund för lärande genom/inom praktiska och estetiska lärprocesser och uttrycksformer
- Fritidshemmets kulturella uppdrag
- Dramapedagogikens betydelse för elevers lärande och meningsskapande i teori och praktik
- Musikens betydelse för elevers lärande och meningsskapande i teori och praktik
- Rörelse och dess betydelse för elevers lärande och meningsskapande i teori och praktik
- Visuell kulturs och bilds betydelse för elevers lärande och meningsskapande i teori och praktik
- Multimodalt lärande i teori och praktik
- Villkor och möjligheter för elevers kommunikation och språkutveckling, grundläggande läs- och skrivinlärning
- Barnlitteratur och berättande
- Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering
- Inflytande och delaktighet

Undervisning

Undervisningen bygger på ett aktivt samspel mellan lärare och studenter i form av föreläsningar, seminarier och praktiska övningar individuellt och i grupp.

Examination

Delkursen examineras genom:

Grupplaborationer, 3hp, U/G

Individuell skriftlig inlämningsuppgift, 1,5 hp U/G/VG

Gruppredovisning, 2,5 hp, U/G/VG

Individuell skriftlig inlämningsuppgift, 0,5 hp U/G/VG

Undervisningsformer

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/handledning

under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Naturkunskap 1b eller 1a1+1a2, Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2, Engelska 6, Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3, Matematik 1 samt genomgången termin 1 på grundläroprogrammet eller motsvarande.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Lärandemålen utgör grund för examination.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart. Gruppexaminationer kan i förekommande fall endast omexamineras nästa gång kursen ges.

För kursbetyget Godkänd krävs betyget Godkänd på samtliga examinationsmoment samt god språkbehandling i tal och skrift. För kursbetyget Väl godkänd krävs därutöver betyget Väl godkänd på 6 hp där detta betyg kan erhållas.

En student garanteras minst tre examinationstillfällen, inklusive ordinarie examinationstillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få byta examinator till därpå följande examination. Beslut om byte av examinator fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Examinator har rätt att ge en anpassad examination eller låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt givet att lärandemålen kan säkras och att det finns synnerliga skäl härför, inbegripet studentens rätt till riktat pedagogiskt stöd.

Om en kurs upphör eller ändras väsentligt erbjuds examination enligt den förutvarande kursplanen vid minst två tillfällen inom ett år efter beslutet.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Fritidspedagogik I: Gruppredovisning 1	1 hp	U/G
Fritidspedagogik I: Gruppredovisning 2	1 hp	U/G

Fritidspedagogik I: Individuell laboration 1 (inträdesbiljett)	1 hp	U/G/VG
Fritidspedagogik I: Seminarium	0,5 hp	U/G
Fritidspedagogik I: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	1 hp	U/G/VG
Fritidspedagogik I: Individuell laboration 2	0,5 hp	U/G
Fritidspedagogik I: Individuell skriftlig tentamen	2,5 hp	U/G/VG
Fritidspedagogik II: Grupplaborationer	3 hp	U/G
Fritidspedagogik II: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G/VG
Fritidspedagogik II: Gruppredovisning	2,5 hp	U/G/VG
Fritidspedagogik II: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	0,5 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering

Kurslitteratur

Delkurs I: Yrket och uppdraget, 7,5 hp

Andersson, Birgit, Damber, Ulla, Hermansson, Carina & Jedis, Mereike (2022). *Fritidshemmet som språkande, läsande och skrivande arena*. (Första upplagan). (s. 31-41). Malmö: Gleerups. 11 s.

Bryman, Alan (2021). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Uppl. 3. Malmö: Liber. Valda delar, del I och II, kap 1, 2, 6-8, 10-11.

Elvstrand, Helene, Lago, Lina, & Simonsson, Maria (Red.). (2019). *Fritidshemmets möjligheter. Att arbeta fritidspedagogiskt*. Studentlitteratur. Kap 1, 4-11, 214 s.

Haglund, Björn, Gustafsson Nyckel, Jan, & Lager, Karin (Red.). (2024). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid* (Andra upplagan). Gleerups. Kap 2, 4-10, 185 s.

Holmberg, Linnéa (2021). *Att bli fritidshemslärare*. Liber. 291 s.

Hjalmarsson, Maria, & Odenbring, Ylva (2019). Compensating for unequal childhoods: practitioners' reflections on social injustice in leisure-time centres. *Early Child Development and Care*, 1-11. doi.org/10.1080/03004430.2019.1570176 11 s.

Kane, Eva & Holmberg, L Linnéa (2020). *Den tacksamma leken – Legitimering av fritidshemsverksamhet genom utbildningspolitik och forskning*. Pedagogisk forskning i Sverige. 25(2-3), s. 92-113. doi.org/10.15626/pfs25.0 21 s.

Lindekvist, Anna-Lena (2013). *Fritidshem - Matematik i aktiviteter och vardagliga situationer*. Natur och kultur. 80 s.

Lundberg, Ingvar, Rydkvist, Maria & Strid, Anna (2018). *Bornholmsmodellen: språklekar i*

förskoleklass. (Tredje upplagens första tryckning). (s. 16-26). Natur & kultur. 11 s.

Pihlgren, Ann (2022). *Språkdiraktik i fritidshemmet -språkundervisning medan livet levs*. (s. 20-32). Natur och kultur. 13 s.

SFS 2010:800. *Skollagen*.

Skolverket (2023). *Fritidshemmet: ett kommentarmaterial till läroplanens fjärde del*. Skolverket. <http://www.skolverket.se/publikationer?id=12050>

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. 2022. Skolverket.

Wallin, Anna (2022) *Fritidshemmets matematik, möten som räknas*. Avhandling. Stockholms universitet. <http://www.su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1648170/FULLTEXT01.pdf> (valda delar).

Øksnes, Maria, Knutas, Agneta, Ludvigsson, Ann, Falkner, Carin & Kjaer, Bjørg (2014) Lekens rolle i skandinaviske skolefritidsordninger og fritidshjem. *Barn*, 3, (pp 107-123). 17 s.

Delkurs 2: Praktiska och estetiska lärprocesser, 7,5 hp

Andersson, Birgit, Damber, Ulla, Hermansson, Carina & Jedis, Mereike (2022). *Fritidshemmet som språkande, läsande och skrivande arena*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups. Kap 1, 2, 4 & 5

Andersson, Märtha (2014). *Berättandets möjligheter: multimodala berättelser och estetiska lärprocesser* [diss.]. Luleå tekniska universitet. 231 s. www.ltu.diva-portal.org/smash/get/diva2:998888/FULLTEXT01.pdf (valda delar, del I, III och IV)

Hansson Stenhammar, Marie-Louise (2020). *Fritidshemmets pedagogiska uppdrag: undersökande, estetiska och ämnesövergripande arbetssätt*. 124 s. Natur och Kultur (valda delar, kopierat material).

Holmberg, Linnéa (2021). *Att bli fritidshemslärare*. Liber. (291 s.)

Pihlgren, Ann (2022). *Språkdiraktik i fritidshemmet -språkundervisning medan livet levs*. Natur och kultur. 222 s. (Valda delar, kap 3-5, 9-11.)

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. 2022. Skolverket.

Varierade titlar inom barn och ungdomslitteratur samt aktuellt material från Skolverket tillkommer.

Dessutom tillkommer rapporter, artiklar och kompendier efter lärares anvisningar (100 s.).

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Kontakta kursansvarig vid behov av inläsning av tillkommande litteratur.

Litteraturreferenser – så skriver du

<https://ju.se/bibliotek/sok---skrivhjalp/referenshantering.html>

Källkoll: Studentens guide till att undvika plagiering

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet

Finns på lärplattformen